

Pentito

Simon de Waal

Pentito

Lebowski, Amsterdam 2007

Voor Theo, zoveel meer dan een broer

© Simon de Waal, 2007

© Lebowski, Amsterdam 2007

Omslagontwerp: René Abbühl, Amsterdam

Binnenwerk: Michiel Niesen, Amsterdam

Foto omslag: Kamil Vojnar / Photonica

Foto achterzijde: © Michiel van Nieuwkerk

ISBN 978 90 488 0047 6

NUR 332

www.simondewaal.nl

www.lebowskipublishers.nl

Lebowski is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv

C'è una ragione per tutto

Het kostte hem zijn leven en dat van zijn vrouw, zijn drie kinderen, zijn twee broers, nog wat losse familieleden links en rechts, plus zijn huis en zijn hond, maar heel even is mijn vader een van de machtigste mannen van Italië geweest. Niet dat hij dat ambiëerde, verre van dat, maar het kwam er gewoon van. Later zal je duidelijk worden waarom. Hij heeft zelf trouwens pas beseft wat de omvang van zijn macht was toen het te laat was.

Op een warme zondagnacht, ik was net dertien geworden, gebeurde het. Ik lag in bed en hoorde iets in huis – zo'n geluid waar je wakker van schrikt, waarvan je meteen voelt dat er iets niet klopt. Voorzichtig sloop ik over de gang naar de slaapkamer van mijn ouders, waar het geluid vandaan kwam.

Op het moment dat ik op mijn knieën naast de slaapkamerdeur zat en voorzichtig om de hoek naar binnen gluurde, hoorde ik een doffe knal. Meteen daarna kleurde een zachte wolk de slaapkamer rood, als een nachtelijke uitbarsting van de Vesuvius. In de stilte die volgde, zag ik vier mannen in de slaapkamer, op en naast het bed.

Bij de tweede knal lichtte het hoofd van mijn vader op, terwijl hij op bed in bedwang werd gehouden door de ruwe hand van een van de moordenaars. Twee van de vier mannen dwongen hem naar zijn vrouw te kijken, die dood naast hem lag. De hand die ze over zijn mond hielden was onnodig. Vreemd genoeg maakte mijn vader geen enkel geluid toen de minuscule druppels bloed langzaam op hem neer daalden.

Na het tweede schot lieten ze zijn hoofd los, hielden alleen nog maar hun wapens op hem gericht. Hij draaide zich langzaam op zijn rug en staaarde recht in de ogen van de man die volkomen overbodig voor een derde keer de trekker overhaalde.

Mijn vaders gezicht zal ik nooit vergeten. Op dat moment moet hij beseft hebben dat hij deze nacht zou overleven. Ze waren hier niet om hem te vermoorden, ze wilden hem de meest gruwelijke en sadistische waarschuwing geven die ze konden bedenken.

Ik moest daar weg. Waar ik de kracht vandaan haalde, weet ik niet, maar na dat derde schot schoof ik geruisloos achteruit en verstopte me op een plek waar ze me nooit zouden vinden. Nooit. Een plek die niemand kende. Een plek waarvan zelfs mijn vader nooit heeft geweten dat ik die kende.

Ik heb mijn vader daarna nooit meer gezien, want die nacht begon de meest wrede maffia-oorlog ooit in Italië.

Ik noem het maffia omdat jij die term waarschijnlijk begrijpt, zo noemt iedereen het. Wij noemen het geen maffia, wij noemen het ook geen camorra. Mijn vader was een toevallige voorbijganger in de wereld van de *onorata società*, niet iemand die van jongs af aan al volgens de regels van de misdaad leefde. Hij rolde die wereld in en werd daar onmisbaar. Veel later besepte ik pas hoe moeilijk het was om niet in het drijfzand van de misdaad weg te zakken.

Na de moord bleef mijn vader achter in Napels, met een stel trouwe vrienden om zich heen. Hij stuurde mij naar het noorden van Italië, met Amerikaanse vrienden mee. De dag na de dood van mijn moeder vertrokken wij, en niemand heeft ooit meer een voet in het huis gezet waar zij is vermoord. Letterlijk niemand. Nooit. Ik heb mijn vader overigens ook nooit meer gesproken, hij vond dat te riskant.

Van tijd tot tijd werd ik op de hoogte gebracht dat er weer iemand dood was. Dan kwam de vrouw bij wie ik verbleef naar me toe en fluisterde: 'De broer van je vader is gisteravond vermoord', en, alsof dat de boodschap zou verzachten: 'Maar er is ook goed nieuws. Twee van hen zijn dood.' Alsof het om een voetbalwedstrijd ging: het staat 2-1 voor ons, jongen, dus het gaat goed. We staan voor.

Op een vreemde manier wende dit en op een avond begon ik zelf de score bij te houden met streepjes op de muur boven mijn hoofdeinde. Eén streepje, één dode. Het werd me snel duidelijk dat mijn vader het niet zou redden, zo veel familie en vrienden waren er niet meer over en de streepjes aan onze kant gingen erg ongelijk op met die van hen.

Ik heb je al verteld hoeveel familieleden het me gekost heeft. De camorra – laten we het voor het gemak vanaf nu maar zo noemen – vergeet niet snel en is niet snel tevreden. Het was een zakelijk geschil en het is zakelijk opgelost. Eén moet uiteindelijk de sterkste zijn, nietwaar?

Mijn vader werd als laatste vermoord, laf verraden door een goede vriend. Hij werd gebeld, er werd om zijn hulp gevraagd. Hij kon niet weigeren, ook al zou het zijn dood zijn. Ze hebben hem neergeschoten op een groot plein, waar de politie hem een dag liet liggen, zonder zelfs maar een laken over hem heen te leggen. Ik weet niet waarom ze hem niet tegelijk met mijn moeder vermoord hebben, of meteen daarna. Ze hebben hem zelfs de kans gegeven wraak te nemen. Er zal wel een reden voor zijn geweest. Alles heeft namelijk een reden. Onthoud dat goed.

Ik heb mijn moeder niet kunnen begraven, tegen die tijd was ik al onderweg naar het noorden, zoals ik je zei.

Mijn moeder had een heel ander karakter dan mijn vader. Hoeveel geld ze ook tot haar beschikking had en hoeveel macht haar man ook bezat, iedere ochtend liep ze naar haar *ricevitoria* in de drukke, kleine straat achter Spaccanapoli. Zij was de beste en meest gewilde lotenverkoopster van heel Napels.

Ken je onze loterij? Nee, het lijkt in niets op de Nederlandse lotto. Het is ook niet zo opgepompt als hier, met glitter en glamour en televisieshows. Bij ons, in Napels, gaat het niet om hebzucht, om meer hebben dan een ander. Bij ons is het een manier van leven, zeker in het oude Napels. Als op zaterdag, precies om twaalf uur, een geblinddoekt kind de nummers van de lotto trekt,

staat de binnenstad even stil. En mijn moeder wás de lotto, in haar kleine kamertje achter de tralies, haar lotmachine en een kassa onder handbereik. Daar zat ze als de koningin van de nummers.

Ze deed het ook niet om het geld, daar had haar man genoeg van. Het ging haar om het contact met de echte mensen van Napels. De mensen van wie ze hield, uit de stad waar ze geboren was en zou sterven. Op het moment dat zij op haar oude, verweerde stoel in het vervallen kantoortje ging zitten en het luikje opende, stonden de mensen al in de rij in de smalle straat en vertelden haar hun dromen en wensen – als ze haar stoel al haalde, trouwens.

Want zelfs op straat, als ze de deur opende en de reclameborden buiten zette, werd ze aangeklampt door oude vrouwtjes die haar om raad vroegen. Daar ging het om, dat was haar kracht. Napolitanen zijn namelijk een bijzonder bijgelovig volk. Alles heeft een betekenis, denken ze. Dus als ze dromen, zien ze daar een voorspelling in. Om die dromen om te zetten in voorspoedige nummers, gebruiken ze de Smorfia, een eeuwenoud boek waarin iedere gebeurtenis, ieder voorwerp een nummer heeft. En hoe ouder het boek, hoe beter. Omdat ze erover gedroomd hebben, gebruiken ze dat nummer bij de lotto. Soms zit geluk in iets kleins, dus moet je het koesteren als het op je pad komt.

Naast de kassa had mijn moeder zo'n Smorfia liggen, oud en beduimeld. Ze had het echter maar zelden nodig, ze kende ieder nummer uit haar hoofd. Een vrouw droomde over haar vader, die met zijn voet in een emmer water stapte? Inzetten op nummers 81, 53, 39 en 4. Vader en dochter was nummer 81, een voet was 53, emmer 39 en water 4. Ze dreunde het zo op en ging bovendien met haar tijd mee. Draafde Maradona in zijn Napels-shirt door een droom? Zet maar in op nummer 43, want nummer 1 is God en 42 is een voetballer, en was Maradonna niet '*Nu dio 'e giocatore'*' – een goddelijke voetballer?

Zelfs mijn vader, wat meer zegt over haar dan over hem, kreeg

haar niet weg uit haar kantoortje. Hij mopperde daarover, maar zette wel iedere week in bij haar. Steeds dezelfde nummers, kennelijk was hij ook bijgelovig. Maar haar weg krijgen uit haar omgeving? Nooit. Dat was de plek waar ze leefde en gelukkig was, de dag van haar dood nog.

Ondanks dat ik noodgedwongen ver weg leefde, heeft die wereld mij nooit los kunnen laten. Het is alsof ik me van zeven van de acht tentakels losgeworsteld heb, maar een zal me altijd ergens vasthouden.

Iedereen dacht dat ik dood was. Dat verhaal is als een legende op een bijzonder overtuigende manier in de onderwereld van Napels verspreid. Zelfs de tegenpartij die mij wilde vermoorden, geloofde werkelijk dat ik dood was. Desondanks bleef ik op de hoogte van wat er speelde in de camorra, tot in de kleinste details. Er zijn nog steeds mensen die mij van informatie voorzien. Mensen voor wie ik mijn leven zou geven, en omgekeerd. Het zijn er niet veel, maar ze bevinden zich op zeer cruciale plaatsen in de organisaties. Zij voeden mijn machtige tegenstanders nog steeds af en toe met de misleiding dat ik al lang dood ben, en dat verder zoeken geen zin heeft.

Via Amerika, waar ik jaren gewoond heb, ben ik met een andere identiteit teruggekeerd naar Europa. Ik verliet Europa als jongen en keerde als man terug. Niemand die me herkende. Ik heb in Duitsland gewoond en nu, de laatste jaren, in Amsterdam. Ik had gezworen dit alles nooit aan iemand te vertellen. Snap je nu dat ik niet terug kan naar Italië?

I Tre Tenori

Hoewel ze nog steeds op hun hoede moesten zijn, leek het leven in Amsterdam een stuk aangenamer dan in Napels. De reis ernaartoe ging voorspoedig, het leven was mooi en de vrouwen waren gewillig. En hier hoefden ze toch minder alert te zijn dan in hun geboortestad Napels, waar de dood ieder moment zijn lelijke kop om de hoek kon steken.

Meteen na aankomst in Amsterdam hadden Silvio en Emilio contact gezocht met een man die ze alleen als ‘de Navigator’ kenden. Hij voorzag ze van geld, valse papieren en wapens, waarna de twee broers de Wallen op gingen om zich tegoed te doen aan drank, dames en, vooral, goed eten.

Regelmatig belden ze met hun oudste broer Davide, die nog in Napels zat en binnen enkele dagen ook naar Amsterdam zou komen. Samen hadden ze de leiding over een gevreesde clan van de Napolitaanse camorra van hun vader overgenomen. In de loop der jaren hadden ze de naam ‘clan van de Tre Tenori’ gekregen, naar de in Italië en ver daarbuiten zo beroemde drie tenoren. Het was een naam die voornamelijk achter hun rug om werd gebruikt en waar ze tot hun ergernis nooit meer vanaf zouden komen, maar die ze aan zichzelf te danken hadden.

Nadat ze de film *Reservoir Dogs* hadden gezien, waarin alle acteurs strakke zwarte pakken aan hadden, droegen de drie broers namelijk niets anders meer. Jammer genoeg had vooral de oudste broer Davide zijn postuur niet mee, met als gevolg dat hij meer op Luciano Pavarotti leek dan op Harvey Keitel, zodat vanaf dat moment hun nieuwe naam een feit was.

Hun reisdoel had zich, zoals voorspeld, nog niet aangediend dus sliepen ze die nacht in een simpel en onopvallend hotel net buiten het centrum.

De volgende dag zwierven ze wat door Amsterdam en raakten

in een bar verzeild. Ze hadden immers niets anders te doen dan wachten op een verlossend bericht van hun informant over de verblijfplaats van hun doelwit.

De bar was een donker hol waar veel dames rondliepen die er wel redelijk uitzagen, maar waar de glamour van af gleed als na sluitingstijd de tl-balken aangingen. Silvio en Emilio waren naar binnen gelokt door een man op een versleten rode loper, aan de randen afgezet met nep-koperen standaards met een rood pluche touw ertussen. De man had Emilio bij de arm genomen en hem prachtige vrouwen en dito show beloofd.

Onderuitgezakt op een bank keken ze naar een lenig meisje dat verbazend goed paaldanste, maar binnen drie minuten werd vervangen door twee verlepte meisjes die er helemaal niets van konden. Om nuchter te blijven voor wat die avond hen mogelijk zou brengen, dronken ze niets dan jus d'orange, ondanks het subtiel, en al naar gelang de avond vorderde wat minder subtiel, aandringen van diverse dames in de bar.

Nu het wat later werd, kwamen er meer toeristen en meer meisjes binnen, van wie sommigen er toch bijzonder aardig uitzagen. Emilio, de jongste van de drie gebroeders, die naar volgorde van geboorte *Terzo* werd genoemd, zat met een rood hoofd op de bank toen een mooi en schaars gekleed meisje voor hem begon te dansen.

Silvio gaf haar vijftig gulden en een klap op haar kont. 'Wegwezen jij,' lachte hij. 'Mijn broertje is al verloofd.'

'Maar mijn verloofde is ver weg,' zei Emilio en greep het meisje weer vast.

Silvio glimlachte.

Anderhalf uur later klonk een bescheiden piepje. Silvio veerde op toen hij het sms-bericht las. 'We gaan,' zei hij en stond meteen op. 'Hij is getraceerd en gaat zo weer weg.'

Emilio schrok en duwde een meisje van zijn schoot. 'Nu? Is hij getraceerd? Ik bedoel, nu? Op dit moment? Shit zeg... nu al...' Hij was duidelijk van slag.

Silvio liep naar buiten, maar niet voordat hij omzichtig links en rechts de straat in had gekeken om te zien of niemand hen buiten stond op te wachten.

‘Moet het echt nu?’ wilde Emilio nogmaals weten. Hij had moeite zijn snel doorlopende broer bij te houden. ‘Denk je dat dit de beste tijd is? Of de beste plek?’

Silvio hield zijn mobiele telefoon in de lucht, alsof die het verlossende woord al had gesproken, en liep stug door.

Niets is zo opvallend als twee auto’s die elkaar treffen op een leeg parkeerterrein aan de rand van de stad, of een paar eenzame auto’s bij een lege loods in een havengebied. Dat was dan ook de reden dat het doelwit van de broers, Salvatore Colombo – door iedereen ‘de Arrogante’ genoemd – de voorkeur gaf aan plekken waar hij werd omringd door veel mensen.

Behalve dat het hem heimelijk goed deed dat iedereen hem kon bewonderen in zijn strakke Italiaanse maatpakken, geloofde hij oprecht dat de massa hem beschermde. ‘*There’s safety in numbers*’, was zijn lijfspreuk. Eventuele aanvallers zouden zich wel twee keer bedenken met zo veel getuigen, in een buurt waar ze bovendien slecht konden vluchten vanwege de mensen en het vele verkeer. Hij voelde zich dan ook als een vis in het water in het drukke Amsterdam.

Hij had die middag zaken gedaan met een aantal Colombianen, die hij rechtstreeks in Cali had benaderd om coke te kopen. Dat zou op zich een mooie transactie zijn, ware het niet dat hij daarmee een afspraak met de clan van de drie broers uit Napels schond. Zij hadden de connecties met de Colombianen en zouden Salvatore Colombo de coke leveren. Nu hij door de Colombianen rechtstreeks te benaderen de Tre Tenori als een stel amateurs buitenspel had gezet, verloren zij inkomsten en boven alles hun aanzien.

Daar kwam nog bij dat Salvatore afspraken had gemaakt dat afnemers in Duitsland de coke naar het Oostblok zouden door-

voeren. Hún afnemers, met wie de drie broers deals hadden gemaakt. Salvatore had dat gedaan in de overtuiging dat het zo'n vaart niet zou lopen en dat zijn enorme reputatie hem zou beschermen. Niet voor niets noemde iedereen hem de Arrogante.

Via de receptie van zijn luxe hotel op de Dam had hij een tafel gereserveerd in een van de beste restaurants van Amsterdam en een taxi om zich daarnaartoe te laten brengen. Geflankeerd door zijn charmante vriendin, een Frans ex-fotomodel, liep hij het hotel uit.

Silvio knikte naar Emilio, die op dat teken vanaf het monument op de Dam, tussen de mensen en de taxi's laverend, op Salvatore af moest lopen.

Silvio zag de nerveuze trek op het gezicht van zijn jonge broer. Dit zou zijn eerste actie worden, en het moest meteen goed gaan want er hing veel vanaf. Als het zou mislukken, was de ellende niet te overzien.

Silvio zag Emilio aarzelen en nerveus om zich heen kijken, waardoor hij te veel opviel voor het publiek. Je moet onzichtbaar zijn, iedereen moet door je heen kijken, had hij hem nog zo bezworen.

Zijn broertje stond inmiddels op twee meter afstand van Salvatore, die gelukkig alleen maar oog had voor zijn mooie vriendin en de taxi.

Emilio nam zijn pistool in zijn hand zonder te richten. Hij hield het stijf naast zijn lichaam, maar het was te laat. Het Franse model zag hem en begon oorverdovend te gillen. Geschrokken draaide Salvatore zich in zijn richting en zijn gezicht vertrok. Hij duwde zijn vriendin laf in de richting van de versteende Emilio. Ze struikelde en viel, waarna ze bijna tot aan de voeten van Emilio rolde. Eindelijk raakte hij uit zijn trance en bracht zijn wapen omhoog.

Salvatore deed een greep achter zijn rug naar zijn broeksband om zijn wapen te pakken, want dit ging mis.

‘Schiet dan, verdomme!’ riep Silvio en rende in de richting van Salvatore met zijn hand op zijn pistool. Een fractie van een seconde keek Salvatore om, in Silvio’s richting. Het was het moment dat Emilio nodig had om de trekker over te halen.

Het eerste schot trof Salvatore in zijn schouder, en nu Emilio eenmaal de trekker had overgehaald, leek alle angst uit zijn lichaam te vloeien.

Hij schoot nog twee keer, deed een stap in de richting van Salvatore, die inmiddels ruggelings op de grond lag, en schoot hem nog eenmaal van dichtbij door het hoofd. Silvio had niet hoeven schieten, niet eens zijn wapen hoeven trekken.

Het Franse model lag nog steeds op de grond en kroop dramatisch gillend in de richting van Salvatore.

Silvio en Emilio renden weg in de richting van de Wallen. Niemand die hen durfde te volgen.

‘Het spijt me, het spijt me, sorry...’ bleef Emilio maar herhalen onder het rennen. Ze sloegen twee hoeken om, renden twee bruggetjes over en waren toen opgelost in de drukte en de wirwar van kleine straatjes waar niemand op hen lette.

Eindelijk kon Silvio zijn broer in zijn armen nemen. ‘Je hebt het geweldig gedaan. Ik ben trots op je.’

Ze gingen naar het hotel, waar niemand vragen stelde en ze de rest van de avond en nacht zouden wachten op verder nieuws. De Navigator zou binnen een paar dagen weten of de politie hen op het spoor was of, zoals vaak gebeurde, het als een onoplosbare liquidatie tussen criminelen bestempelde. Hun doel was bereikt. De rekening was vereffend, het was iedereen duidelijk gemaakt dat men rekening diende te houden met de clan van de Tre Tenori.

Luce bianca

‘Lig stil, verdomme.’ De stem fluisterde vriendelijk, maar toch zo dwingend dat het onmogelijk was er niet aan te gehoorzamen. Een geluid dat begon als het zachte ruisen van een bos zwol langzaam aan tot een orkaan die om zijn hoofd heen denderde. Hij deed zijn ogen dicht en probeerde nergens aan te denken.

‘Gaat het?’ vroeg de stem.

Hij slikte, zei niets.

‘Gaat het?’ klonk het weer, dwingender nu, alsof er toch een antwoord werd verwacht. Vreemd dat hij de stem kon horen, ondanks het razende geluid om hem heen.

‘Het gaat goed,’ zei hij, maar het kostte hem moeite de woorden te formuleren. Het ging natuurlijk helemaal niet goed. Iedere keer dat hij zijn ogen sloot, zag hij de beelden weer voor zich. Het waren onwillekeurige flitsen die door zijn gedachten schoten, en ze waren er altijd. Het irriteerde hem dat hij er geen controle over had, want juist datgene wat hij hoopte te zien, zat er nooit tussen. Het gezicht. Het waarom.

Nick bewoog even, in een vergeefse poging wat comfortabeler te liggen.

‘Lig stil, zei ik toch.’

Ontspan, dacht hij. Probeer het. Concentreer je, misschien is dit het moment, misschien nu.

Hij sloot zijn ogen en probeerde terug te gaan naar de plek waar het gebeurd was. Het geluid draaide als een razende om hem heen en leek hem terug te voeren in de tijd, maanden terug. Flitsen, beelden, geluiden, zelfs de geur van de straat drong vanuit zijn onderbewustzijn zijn gedachten binnen. Hij klampte zich aan alles wanhopig vast, tot hij voor het eerst een flits zag die hij nog niet eerder had gezien.

Tussen de beelden die als dwarrelende foto’s door zijn gedach-

ten vlogen bevond zich eindelijk datgene waar hij naar op zoek was. Hij greep er in zijn gedachten wanhopig naar. Daar, achter die verblindende vlam uit het pistool, bevond zich een gezicht. De flits uit de loop van het wapen was te fel om het goed te kunnen zien, maar hij was ervan overtuigd dat het gezicht van de schutter daarachter schuilde.

‘Rustig maar,’ zei de stem. ‘Het is al klaar.’

De wervelende orkaan om hem heen nam in kracht af, tot een doodse stilte hem langzaam omhulde. De vlam met het vage gezicht was verdwenen. Met een schokje kwam de tafel waarop hij lag in beweging en gleeed langzaam de tunnel uit, de zacht verlichte onderzoeksruimte in.

Pas toen zijn hoofd de scan uit schoof, zag hij David Hanson staan.

‘Was er iets?’ vroeg Hanson.

‘Nee.’

Hij wilde niet iedere keer hetzelfde verhaal over de zoektocht in zijn herinneringen vertellen, ondanks het feit dat ze vrienden waren geworden, ondanks het feit dat deze arts zijn leven had gered.

Hanson liep naar een computerscherm en draaide dat zo dat hij de doorsnede van Nick’s hoofd kon laten zien. Hij wees naar het minuscule, scherp afgetekende kleine vlekje op de foto, het afgeketste stukje van de kogel waar de afgelopen maanden tientallen scans van waren gemaakt. Op een tweede beeld, als overzichtsfoto ernaast geplaatst, zag hij de contouren van zijn schedel. Met een paar muisklikken markeerde David de uiteinden van het stukje metaal en liet vervolgens de computer een paar berekeningen uitvoeren.

‘Het ziet er goed uit. Rustig. Geen millimeter verplaatst.’ Hanson klonk tevreden.

‘Dat is dus goed?’ concludeerde Nick voorzichtig.

‘Voorlopig wel. Geen reden voor ingrijpen.’

De argeloosheid waarmee zijn chirurg ‘ingrijpen’ zei deed hem

glimlachen. Zolang het stukje metaal bleef zitten, was er niets aan de hand, maar de kans bestond dat het zou gaan zwerven, zoals Hanson het noemde.

‘En als we wel moeten ingrijpen is er een kans van een op vijf dat ik het overleef, zei je toch? Vroeger ging ik wel eens naar het casino, maar ik won nooit. De loterij, de kerstbingo, zelfs een simpele weddenschap was me nooit gegund. Dus dan is een op vijf geen bemoedigende gedachte en lijkt de inzet me bovendien nogal hoog,’ zei Nick.

David lachte, knipte het scherm uit en liep naar de deur.

‘Wat lach je?’ vroeg Nick.

‘Toen je mijn operatiekamer werd binnengereeden, had je een kans van één op duizend dat je het zou overleven. Hou jij maar vol dat je geen geluk hebt.’

‘O, maar dat telt niet.’

‘Waarom niet?’ vroeg Hanson.

‘Omdat jij die weddenschap voor me gewonnen hebt,’ zei Nick droog.

Hanson glimlachte.

Toen Nick zich omdraaide, viel zijn blik op de scan waar hij zojuist uit was gekomen. In de donkere kamer zag de scan eruit als een indrukwekkende donkere tunnel, waarin aan het eind een zacht wit licht gloeide.

‘Is er wat?’ vroeg Hanson.

‘Zie je dat?’ Hij wees op de scan. ‘Mensen zien zoiets vlak voordat ze doodgaan. Een donkere tunnel, met aan het uiteinde een schitterend licht en iemand die ze wenkt. Herken je dat?’

Hanson knikte. ‘Ik heb ze gesproken.’

‘Ik ook. Maar ik heb dat licht niet gezien. Terwijl ik toch aan alle voorwaarden heb voldaan, volgens mij. Waarom heb ik dat niet gezien? Jij bent dokter, jij ziet toch dagelijks mensen sterven?’

‘Jij niet dan?’ antwoordde David droog.

‘Nee, ik kom meestal pas als ze al dood zijn,’ grijnsde Nick en

stond op. Toch keek hij nog even naar de tunnel. Er zat wel een grond van waarheid in wat hij net zei. Als er één moment was dat hij de film van zijn leven en de tunnel had moeten zien, was het wel in de fractie van een seconde die zat tussen het overhalen van de trekker en het op de stoep uit elkaar spatten van de kogel die voor zijn hoofd bedoeld was, bedacht hij.

De eerste kogel die hem raakte had hij niet aan zien komen, simpelweg omdat de schutter hem onverwachts van achteren benaderde en in zijn rug schoot. Het volgende moment lag hij op zijn zij op de grond en staarde in de loop van het pistool. De verblindende flits van het schot was het enige dat hij zich nog kon herinneren. Dat een stuk van de afgeketste kogel in zijn hoofd terecht was gekomen, hoorde hij pas twee dagen later in het ziekenhuis.

‘Ik had het graag gezien, al was het alleen maar om te kijken of het waar is,’ zei Nick.

‘Je blijft een echte rechercheur,’ zei Hanson. ‘Altijd alles willen weten. Kom, we gaan.’ Hij haalde de schakelaar bij de scanner over. Langzaam doofde het licht aan het einde van de tunnel.

Buiten het ziekenhuis klapte Nick zijn mobiele telefoon open en zette deze weer aan. Een kort blietje klonk, waarna de naam van zijn ex-vrouw op de display verscheen met de aankondiging dat hij een sms-bericht had ontvangen.

‘En?’ stond er simpelweg.

Hij borg de telefoon op, had geen zin om te antwoorden. Ze bedoelde het vast goed, maar hij had liever dat niemand wat vroeg, dan hoefde hij ook niet te zeggen hoe het ging.

Na een paar stappen haalde hij zijn telefoon weer tevoorschijn, omdat hij zich realiseerde dat ze alleen maar bezorgd was. Ze wist dat hij er niet over wilde praten, daarom had ze maar één woord en een vraagteken gestuurd.

‘Hetzelfde. Dus goed voor nu. Dank je,’ typte hij dus maar terug en zette er na een paar seconden weifelen een x achter, en

toen nog een x, waarna hij de sms verstuurde en de telefoon uitzette.

Die avond zag hij er voor het eerst niet tegenop om te gaan slapen. De maanden ervoor was dat nauwelijks gelukt zonder pijnstillers of slaapmiddelen, maar nu hij vanmiddag in de tunnel de vlam van het schot had gezien, kon hij niet wachten op de slaap en de koortsdromen die misschien meer verheldering brachten. Tot vanmiddag had hij geen enkele herinnering aan het schot zelf of de minuut vlak voor het schot. Het enige wat als een anker in zijn geheugen zat, was de oorverdovende ontploffing van het schot, die zijn herinneringen had gewist en zijn zintuigen had verdoofd.

Toen hij eenmaal in slaap was gevallen, droomde hij voor het eerst sinds maanden helemaal nergens over, zodat hij om vijf uur klaarwakker was en in de volle overtuiging dat hij nooit verder zou komen dan waar hij nu was: een man zonder herinneringen, met een tijdbom in zijn hoofd.

Hij ging aan de eettafel zitten en voelde zich langzaam weer wegzakken. Na een paar minuten ging zijn mobiele telefoon.

‘Ja?’

‘Wat is er?’ vroeg zijn ex bezorgd.

‘Wat er is? Het is midden in de nacht, ik bedoel, wat moet er zijn?’

‘Je hebt me net gebeld.’

‘Waar heb je het over?’

‘Je belde me net, en je zei niets. Helemaal niks. Wat is er met je?’

Verdwaasd keek Nick naar zijn telefoon. Hij drukte op een paar knopjes en zag tot zijn verbijstering dat hij vier minuten daarvoor zijn ex had gebeld.

Twintig minuten later ging de deurbel, gevolgd door een paar felle schoppen tegen de deur toen die niet snel genoeg werd geopend.

‘Doe open!’ klonk het ongerust.

Nick opende de deur. Met angstige ogen keek zijn ex-vrouw hem aan.

Ze bleef die nacht en dag bij hem, pratend, observerend, nog meer pratend, zwiwend en maar heel af en toe luisterend. Hij kon zichzelf heel goed redden, zei hij, hij had haar echt niet nodig. Ze vertrok niet. Zelfs zijn bittere en onredelijke verwijt dat hij nog steeds van haar hield, maar dat zij hem alleen maar opzocht uit medelijden, joeg haar niet weg.

Nadat hij ’s avonds in haar armen in slaap was gevallen, leek het vertrouwen tussen hen iets hersteld. Midden in de nacht werd hij wakker en vond zichzelf op de bank met een deken liefdevol over zich heen geslagen. Maar Lisa was weg.

Een paar uur later stond dokter Hanson voor de deur.

‘Ik wist niet dat jij ook visites reed,’ zei Nick.

‘Normaal gesproken niet, nee. Maar jij bent nou eenmaal niet normaal. Ik was toevallig in de buurt.’

Nick glimlachte en liet zijn chirurg binnen. Links en rechts veegde hij snel wat kleren bij elkaar die achteloos over de stoel en de bank waren gegooid en legde ze in een donkere hoek om de kamer in ieder geval de schijn van opgeruimdheid te geven.

David knikte goedkeurend. ‘Een typisch vrijgezellenappartement. Ik mis alleen de lege flessen.’

‘Dat zou je graag willen, het cliché compleet maken. Maar drinken helpt me niet, heb ik al gemerkt. Ik ben voorbij het drinken.’

De cynische glimlach van Hanson verried zijn ongeloof.

‘Nee, echt. Ik drink niet. Het helpt toch niet. En alcohol verdunt je bloed. Weet ik veel wat er dan gebeurt.’

Hanson liet Nick’s cynisme aan zich voorbijgaan. ‘Misschien is het tijd om vooruit te kijken, in plaats van in het verleden te leven. Je kan ook weer gewoon aan het werk, wat mij betreft.’

Nick schudde zijn hoofd. ‘Geen zin in.’

‘Waarom niet?’